

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на месопреработвателите в България, Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, Съюз по хранителна промишленост към ФНТС, Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България, Съюз на птицевъдите в България, Национална асоциация на млекопреработвателите, Асоциация на индустриалното свиневодство в България и Сдружение „Храни и напитки България“

ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Прилагането на Българското законодателство за контрол на стоки с висок фискален риск дава сериозни резултати в борбата с кражбите на ДДС при ВОП (вътрешно общностни придобивания) и стоки, които се продават под доставните им цени на българския пазар. Основните предимства на прилаганата нормативна уредба са, че при ВОП купувача разполага с достатъчно време да декларира реалното количество стока, базирано на информация от продавача, както и че разнообразието от стоки и опаковки не изискват техническо обезпечаване и допълнителен персонал.

Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и в качеството си на пряко заинтересовани страни изразяваме нашето несъгласие с някои от разпоредбите на този проект, които ще се отразят съществено и отрицателно на производителите, вносителите и дистрибуторите на хранителни стоки в България, а именно тези относно „Надграждане на фискалния контрол върху стоките с висок фискален риск“ а именно:

1. В мотивите за предлаганите промени в ДОПК не е изяснено какви измами се цели да се предотвратят и какви рискове ще се контролират. Ясното обяснение на мотивите ще помогне при изработването на инструменти в законодателството, които да служат на тези цели без да се блокира работата на местните производители и/или да се създава допълнителна административна тежест в тяхната дейност.

2. Промените, налагащи допълнително деклариране на всеки отделен превоз в сферата на бързооборотните стоки създават административна тежест в управлението на доставките, което неминуемо е свързано със съществени разходи за бизнеса. Негативният ефект от допълнителното администриране ще е особено значим в сектора на производство и дистрибуция на храни и напитки предвид наличието на производствени мощности с голям капацитет на производство и скоростта на стокооборота, с която отрасъла функционира.

Съвременното производство на храни изисква ускорено и безпрепятствено движение на суровините, необходими за това производство. Много често определени суровини са неотложни за производствения процес и се доставят по часови график. В този случай предлагания фиксиран срок от „не по-рано от 7 дни преди деня на влизането“ на стоката ще възпрепятства производствения процес и ще създаде сериозна нормативна пречка за бизнеса да реагира при нужда от доставка на критични за производството суровини в необходимите срокове.

3. В законопроекта е указано, че дори при допуснати технически грешки при декларирането се предвижда налагането на предварителни обезпечителни мерки или обезпечаването на доказателства и изземването на стоката по отношение на доставчик/ продавач във връзка със задълженията му за предварително деклариране на данни за превоза на стоките.

Това ще доведе до прекъсване на производствените процеси, забавяне или неизпълнение на поръчки, което води до сериозни негативни последици, включително и фалит за по-дребните производители и/или доставчици.

С предлаганите промени ще се декларира намерение, а не резултат от извършена сделка. Така всички продавачи/купувачи ще са потенциални нарушители, защото натоварването на стоките системно се отклонява от заявката поради недостиг на стока (асортимент и опаковки); грешки при товарене; промени в заявките и др.

4. Поради характера на бизнеса, каналите за реализация и логистичните особености на страната, при доставките във вътрешността на страната всяка нощ се товарят от някои от операторите десетки транспортни средства за десетки клиенти включващи стотици стоково-асортиментни позиции. Често и това кой автомобил с каква стока ще бъде натоварен с цел оптимизиране на логистиката се решава в последния момент преди натоварване и отново това става през нощта. Това прави предварителното деклариране практически невъзможно или ако се разработи вариант за деклариране по време на натоварване на превозните средства, разнообразието на асортименти, тегло и клиенти, с които оперира ХВП предполага задължително допълнителен електронен обмен на данни, свързан с инвестиране в хардуер; софтуер и квалифицирани служители. Малките предприятия, освен че трябва да инвестират в електронен обмен на информация, те трябва да инвестират и в дигитализация на собственото си производство и експедиции, от където се подават данни за електронен обмен.

5. Голяма част от стоките, особено пресните се експедират през нощта, за да могат клиентите сутрин да приемат стоките. Предлаганите законодателни промени ще наложат назначаване на персонал през нощта за въвеждане данни и осигуряване технически процеса за предотвратяване на нарушения. Липсата на квалифицирани ИТ специалисти или обслужващи фирми, които не работят денонощно ще води до нарушения и потенциални глоби. Описаното по-горе важи и за **купувачите** – магазини, складове, преработватели, дистрибутори. Нивото на техническата им обезпеченост за електронен прием не позволява да се изпълнят предлаганите промени и ще са необходими допълнителни разходи за оборудване и персонал.

6. Транспортните компании, които превозват суровини и стоки са поставени в аналогични ситуации като продавачите /купувачите и се налагат значителни промени в логистичния процес и неговото обезпечаване, свързано със допълнителни разходи.

7. Новите разпоредби неизбежно ще наложат мобилизиране на допълнителен човешки ресурс, защото предварителното деклариране на данни и достъпът до информационна система „Фискален контрол“ ще се извършва посредством електронна услуга, предоставяна от НАП. За това се изисква издаването на електронен подпис, какъвто работодателят ще трябва да закупи и поддържа за специално назначените служители, което е допълнителна финансова тежест, която е сериозно затруднение особено за малки и средни предприятия. Отделно ще са необходими изработка и въвеждане на нови технически средства и софтуер, което също е свързано с неоправдани инвестиции от засегнатите лица.

8. Документация за трансферно ценообразуване.

Кръгът от лица, които ще попаднат в задължение за поддържане на документация за трансферно ценообразуване е прекалено широк. Това ще доведе до ненужна административна тежест и допълнителни разходи за лицата, като голяма част от тях дори няма да са в позиция да трансферират печалби между фирми с различни данъчни ставки по ЗКПО и/или към чуждестранни лица.

В тази връзка, следва да се обсъди и промени кръга на лицата със задължение да поддържат такава документация и съответно да подлежат на агресивни глоби. Това може да стане чрез промяна на праговете заложи в законопроекта или чрез други изключения.

Примери:

1. Местно лице е част от мултинационална група, но при дейността си не търгува със свързани лица от групата над определените прагове. В този случай, следва да отпадне задължението на местното лице да притежава обобщено досие чрез въвеждане на изключение.
2. Група в България (независима или част от мултинационална група), която не търгува с чуждестранни лица от мултинационалната група над праговете, но осъществява контролирани сделки между свързани лица в страната. Всички свързани лица в страната са на еднаква данъчна ставка по ЗКПО. В този случай, отново фирмите от групата не са в позиция да трансферират данъчни предимства. В този случай, може да отпадне необходимостта от местно досие чрез въвеждане на изключение.

Предложение:

1. Да се добавят текстове като т.4 в **изключенията** описани в член 71б, ал.2:

- свързани лица, които осъществяват дейност на територията на Р.България, подлежаща на облагане с корпоративен данък се облагат с еднаква ефективна данъчна ставка или лицата осъществяващи контролирани сделки на територията на Р.България се облагат с еднаква ефективна данъчна ставка по ЗКПО;

2. Да се добави **изключение** за необходимостта от обобщено досие на групата – нова ал.9 в член 71б:

(9) Местни юридически лица, които са част от многонационална група предприятия нямат задължение да разполагат с обобщено досие в случаи, че контролирани сделки с лица от групата извън Р.България не отговарят на изискванията на алинея 5 на този член.

Срокът за изготвяне на файловете за трансферно ценообразуване е нереалистичен, много кратък и не е съобразен със срока за публикуване на годишните финансови отчети - 30 юни, данните от които са необходими за анализа. В периода януари-март дружествата изготвят финансовите отчети и годишните декларации за дължим данък. Изготвянето на файловете за трансферно ценнообразуване изисква голям ресурс, който предвид останалите задължения до 31 март не може да бъде осигурен от дружествата, поради което предлагаме **срокът да бъде променен и да стане 15 юли.**

В заключение - изброените по горе проблеми ще доведат до допълнителни разходи, инвестиции и усложнения в работата на фирмите потребители/производители на стоки с фискален риск. Това ще ги постави в **неравностойно** положение в бизнес процесите, тъй като конкурентните им предимства ще бъдат намалени в частта - бързина на изпълнение на заявки и завишена себестойност.

Предлаганите промени ще създадат несигурна и неблагоприятна обстановка за по-нататъшното развитие на ХВП в България. Това би довело до ограничаване привличането на чуждестранни инвестиции, включително и преместване на производства в съседни държави.

Посочените в законопроекта изменения не само, че няма да подобрят противодействието срещу измамите и злоупотребите, свързани с ДДС, а чрез въвеждане на предварително деклариране на данни за превозите на стоки с висок фискален риск ще се засили мотивацията за

заобикаляне на закона и преминаване на част от легалния бизнес в сивия сектор, където липсва ефективен фискален контрол и контрол за организацията и безопасността на производството на храни, които се предлагат на българския потребител.

Не на последно място по важност е да се вземат предвид и следните основополагащи принципи на законотворчеството в Република България, а именно:

В Стратегията за развитие на държавната администрация (приета с Решение № 140 на Министерски съвет от 17.03.2014 г.) българската администрация се ангажира да продължи „принципите и практиките на интелигентното регулиране“, въведени на европейско ниво, налагайки активно оценката на въздействието като ключов инструмент при изменения, допълнения и нови нормативни актове.

С приетите изменения на Закона за нормативните актове (обн. в ДВ бр. 3/03.05.2016г., в сила от 04.11.2016 г.), съставителят на проект на нормативен акт извършва оценка на въздействието на въпросния нормативен акт, като при изработването на нови закони и норми в тях се изисква **оценка на въздействието**. В случая е направена само частична оценка, в която не е детайлно анализирано съотношението между целите и очакваните резултати. Все пак целта на оценката на въздействието е повишаване на качеството на нормативните актове чрез изследване на социалните, икономическите, екологичните и други ефекти от тяхното прилагане, включително върху малките и средните предприятия, неправителствените организации и гражданите, при зачитане на принципите на откритост, обосновааност, съгласуваност със заинтересованите страни, пропорционалност, ефикасност и ефективност. Като заинтересована страна не сме убедени и не виждаме аргументи, че приетите правила и методология от МС чрез Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието са изцяло спазени.

В качеството си на представители на национално значим и отговорен бизнес се надяваме, че ще се съобразите с нашите съображения и аргументи и ще ги вземете предвид при подготовката на окончателния вариант на Законопроекта.